СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 272. Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 22. листопада, 1926.

VOL. XXXIV. No. 272. Jersey City, N. J., Monday, November 22. 1926. THREE CENTS.

СВАРКА МЕЖ ПАРТІЯМИ ЗА ПОДАТКИ

ВАШИНГТОН, 19. листопада. — Демократичні сенатори заявилися на своїх нарадах за новим податковим законом, після якого податки малиби бути постійно зменчувані. Республіканська адміністрація, як видно зі заяви президента й провідників партії, не хоче такого закона.

Сі суперечки, які покищо проявляються лишень у газетних заявах, вказують на те, що слідуюча сесія конгресу, що почнеться 6. грудня й буде тревати до 4. марта, буде мати гарячу боротьбу партій за податки.

СТАНОВИЩЕ УРЯДОВОГО ДОСЛІДНИКА ФИЛИПИНСЬКИХ ОСТРОВІВ.

СІЕТЕЛ, Вашингтон, 19. листопада. — Сюди приїхав нині полковник Томсон, котрого президент Кулидж вислав був на Филипинські острови для розсліду умов.

Як видно зі заяв Томсона перед газетярами, Томсон предложить Куліджови звіт, з якого виходилоби, що військова управа для Филипинів не підходяча та що краще заряд перенести з війська на цивільну владу. Томсон стоїть за наданнем тубильцями більше свободи, але він противиться наділенню їх сейчас свободою.

ВИБУХ КОРАБЛЯ.

БОЛТИМОР, 19. листопада. — На норвежськім нафтовім кораблі Мантіля, що стоїть тут у сухому доку на направі, вибух котел. Вибух убив богато моряків і робітників. Убитих начисляють на 20 до 40. Більшість з них згинула наслідком пожару нафти, яка занялася від вибуху.

СУД ЗА ВБИЙСТВО ГОЛА.

СОМЕРВИЛ, Нью Джерзі, 19. листопада. — По закінченню переслухань пані Гибсон, головного свідка прокураторії, прокуратор заявив, що він скінчив переслухання доказових свідків.

Сейчас оборона виголосила промову, в якій заповіджено загально напрям оборони обжалованих. Речник оборони заявив, що оборона буде старатися доказати, що ні один з обжалованих не був у час злочину на місци проступку. Оборона буде далі доказувати, що пані Гол, жена вбитого проповідника, була вірною женою, ніколи не вірила в його любовну аферу й все обороняла його перед закидами. Генрі Стівенс, її брат, як оборона каже, навіть ніколи не чув про паню Мілс, заким не скоїлася трагедія.

Далі оборона заявила, що вона покличе кождого обжалованого до зізнань.

ТЯЖКИЙ ПЛИВАЦЬКИЙ ОСЯГ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 19. листопада. — Волтер Грейндж Тейбер, 28-літний нюйоркський пливак, переплив нині через Каталинський Канал з Авальону до Гантингтон Біч, себто віддаль 27 миль, за 13 годин 27 мінут.

Тейбер пробував переплисти сей Канад пять разів.

КОРОЛЕВА ДАЄ НОВІ ПОЯСНЕННЯ ПРО СВІЙ ВИЇЗД, АЛЕ ЇЙ НЕ ВІРЯТЬ.

КАМБЕРЛЕНД, Меріленд, 19. листопада. — Урядники румунської амбасади заявили, що вони нічого не знають про відкликанне румунської королеві Марії з Америки та про приказ короля, щоби вона вертала домів.

Відай з огляду на сю заяву амбасади королева подала другі пояснення своєї наглої постанови вертати домів. Каже вона тепер, що її не покликав король, але що вона так зажурилася станом його здоровля, що вона сама постановила вертати.

Газети подають се пояснення королеві попри її попередну заяву.

ПРОДОВЖЕННЄ ФИЛАДЕЛФІЙСЬКОЇ ВИСТАВИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., 19. листопада. — Директори Півторастолітної Вистави постановили продовжити виставу на один місяць або до 1. січня 1927. року.

Питання, чи виставa має бути отворена ще раз на другий рік, ще не розвязано.

СМЕРТЬ ПОЛІСМЕНА В БИЦІ З БАНДИТАМИ.

НЮ ЙОРК, 19. листопада. — На Гикс Стріт у Бруклині задержали полісмени Едвард Бернс і Франк Дешкевич один автомобіль, бо їдучі в ньому люди видалися їм підозрілими. Їдучі сейчас потвердили слушність полісменського підозріння, бо без ніякої причини стали стріляти на полісменів.

В бійці оба полісмени впали тяжко ранені. Бернс помер по дорозі до шпиталю від куль, що попала під серце, а Дешкевич, який має дві кулі в череві, має дуже малі шанси виздоровіяння.

Дешкевичови все таки вдалося задержати рідного з 4 бандитів, що їхали автом. Другі втекли.

ВЕЛИКИЙ ЗАГОВІР ПАЧКОВАННЯ ІМІГРАНТІВ.

НЮПОРТ, Вермонт, 19. листопада. — Джеймс Форд, начальник іміграційного уряду в сьому місті, подає, що імміграційні урядники попали на слід великої змови пачкувати імігрантів до Злучених Держав через канадійську границю.

Осередком заговору було місто Монтреаль. Заговірники оперували під іменем одної земельної компанії. За час своєї „діяльности" мали вони перепачкувати до Злучених Держав понад тисячу імігрантів. Більшість пачкованих се Чехи, Словаки й Жиди. Підприємство побирало за свою обслугу пересічно по 175 долярів від особи.

БОРОТЬБА З ПІРАТАМИ.

ГОНГКОНГ, Хіна, 17. листопада. — Пірати напали на корабель Сонніг, розграбили майно та розпочали формальну битву з капітаном і офіцерами, яка тревала малощо не цілий день. В тій боротьбі кількох їх забито, 15 зловлено, а решта виратувалася втечею на малих човнах. Не було би вдалося врятувати корабля, колиб не була вибухла пожежа, яку викликали самі розбишаки, щоби змусити капітана корабля до здачі.

ПЕРЕПЛИВ ОКЕАН НА МАЛІМ ЧОВЕНЦІ І ПРОПАВ БЕЗ СЛІДУ.

РИМ, 17. листопада. — Капітан Теречіо Фава, який втратив підчас світової війни обі ноги через відмороження, пустився переплисти океан на малім човенці. Вже був на мори 8 і пів місяця і допливав до побережа Америки, але в послідній часі пропав про него слід. Побоюються, що загинув підчас послідних бур.

ВЕЛИКА „ЛОВЛЯ" ПРОГИБІЦИЙНИХ АГЕНТІВ.

ЮНІОН СИТІ, Н. Дж., 17. листопада. — Прогибіційні агенти відкрили велику фабрику пива й горівки та сконфіскували напитків та причандалів до роблення напитків на суму 400,000 долярів.

ЗВІРСЬКЕ ВБИВСТВО.

В Переорслі, надвірнянського повіту, жонатий зарібник Стан. Голинський, батько 3 дітей, побачив 15. липня ц. р. на своїм полі якогось селянина, що пас корову. Обурений тим до краю, прискочив Голинський до шкідника і побачив, що це батько його першої жінки, 56-літній Петро Мицик. Не надумуючись довго, кинувся на Мицика з дручком і вдарив так сильно по голові, що він упав на землю, залитий кровю. Після того став Голинський свою жертву душити. Побачивши, що Мицик не живе, затягнув його до недалекої калюжі і там лишив. Вернувши до дому, перебрався, а потім утік у поле. Щойно тоді збудилася в ньому совість і він зголосився сам на постерунку поліції у Волосві. Голинський сидить тепер у Надвірній, чекаючи на судову розправу.

„АДМІНІСТРАТИВНИМ ПОРЯДКОМ".

Часописи доносять, що праці над пресовим декретом у Польщі вже закінчені і незабаром текст буде поданий до публичного відома. Декрет передбачає адміністративні, а не судові кари за неправдиві і обидливі відомости на представників уряду. Декрет цей отвирає широке поле до надужить і є обчислений на знищення опозиційної непольської преси.

СМЕРТЬ ВІД БИКА.

Василь Моздір у Чижикові коло Львова вивів свого бика на подвіря. Розюшений звір кинувся нечайно на свого господаря з такою силою, що нещасний Моздір помер небавом серед страшних мук.

ДО ВП. П. СЕКРЕТАРІВ У. Н. СОЮЗА.

Отсим подається до відома, що календар У. Н. Союза на рік 1927. вже вийшов і з днем 22-го листопада розпічнесь висилка до відділів. Сейчас висилається тим відділам, котрі мають місячні засідання в першу неділю в місяці. Всі посилки вишлеться на сю адресу, яка є подана як урядова адреса відділу. Хто з п. Секретарів бажаби, щоби календарі висилати впрост на адресу галі або близше відбуваючихся мітінгів, нехай сейчас повідомить про се канцелярію У. Н. Союза, зазначуючи, що се тільки для висилки календарів. Котрий з п. Секретарів зміняє адресу сего місяця або в початку слідуючого, щоби сейчас про таку зміну повідомив головну канцелярію.

По отриманню календарів обовязком місцевого уряду буде роздати їх членам по ціні 30 цнт. за примірник а належитість прислати враз з рахунком в місяці грудні сего року.

Члениці жени членів мають право зажадати календарів по тій самій ціні, себто 30 цнт. за примірник.

Р. Слободян, гол. фін. секр.

ПОЛЬСЬКІ „КУЛЬТУРТРЕГЕРИ" З „ДОМОЬЕМ ВИКШТАЛЦЕНЕМ".

„Ехо Варшавске" містить цікавий протокол зібрання батьків у Рівному, з якого виходить, що в тамошній польській гімназії є між учителями з директором включно, ледви чотирьох, що мають покінчені університетські студії. В тому протоколі батьки закидають рівенським учителям недвозначно, що вони давали учням недостаточні ноти на те, аби мати дохід з корепетицій і инші „пікантні" зловживання. Це діється в тому самому часі, коли десятки й сотки високо-кваліфікованих українських учительських сил, що стоять у моральному відношенні без закиду, — тиняються без посади, бо вони з тих чи иших причин — „неблагонадьожний" елемент...

ОДИН З БОГАТЬОХ.

На днях арештовано у Варшаві Яна Лесьневича, що має на своїй совісти ріжні більші й менші ошуканства. Він заложив був між ин. свій банк у Кракові, при помочі якого натягав наївних людей. А що таких людей завсіди багато, то й немало їх попало в його руки. Найбільше людей натягнув Лесьневич таким чином, що обіцяв їм виробити більші позички за кордоном і забрав від легковірних зачети. Уживав також ріжних посередників, які стягали йому клієнтелю. Жертвою того обманця впало кількадесять осіб, м. ин. дехто й у Львові, де Лесьневич вів до недавна канариню, яку перейняв був перед ріком, не маючи ні зломаного сотика. Обманства вдавалися йому так добре тому, бо він поривався всюди протекцією високо поставлених осіб, прим. ген. Івашкевича.

СУД НАД „БУНТАРЯМИ".

„Діміняца" з 22. х. ц. р. доносить про суд над селянами села Телинешти в бендерськім повіті. В серпні 1925 р. відбувалися вибори до сільсько-господарчих камер в бендерському повіті. Підчас виборів вийшло на верх, що ліберальний кандидат Гаіна вкрав листу селянського блоку, що мала знак „серп". Це викликало обурення між зібраними селянами. Клич „вкрали серп" блискавицею рознісся по околиці. За пів години всі зібрані 5,000 виборців-селян рішили не голосувати. Завідуючий виборами, судля Фокшаряну, мусів перервати голосування, але зібрані обурилися ще більше, здемолювали виборчий льокаль і жадали видачі „злодія серпа" Гаіни. Притім вибили декого зі службових виборчих гієн. Порядок завели аж прибувший прокуратор і батальон жандармів. Заарештували масу селян, але через місяць випустили їх, затримавши лише 16 проводирів. Суд і державний прокуратор на суді мусіли признати, що обжалювані не є бунтарями і простими злочинцями, а мирними людьми, вирваними з нормального життя зловживаннями виборчої ліберальної практики і мусіли їх оправдати. Та це були ліберальні зловживання й тому можна їх напятнувати, а про авереканські зловживання будуть на другий рік те саме говорити ліберали.

„ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ" В РУМУНІ СТЯГАЄ ПОДАТКИ НА ВІЙНУ.

Теперішня генеральська влада видала пароль здирати з як найширших кругів населення дари на „Червоний Хрест". У своїому наказі пише вона таке: „Будуча війна вимагає безусловно більше лікарств, як минула, а держава не може їх постарати".

Держава боярів, що витрачає 63% буджету на армію і заставляє голодних жовнірів підчас мира обробляти поля боярів, рубати ліси, будувати хати, — обкрадає цей буджет і тепер не має грошей навіть на медикаменти. До цього здирства на війну запрягли генерали всі установи, як уряди громадські, жандармерію, попів, учителів і других, давши їм гострий наказ збрати означену суму. Тепер по селах Буковини вганяються ці агенти олігархії і силують всіх, головно селян (навіть на судових розправах), „жертвувати" на Червоний Хрест. А щоби зворушити серця селян та виманити у них як найбільше гроша, вмовляють у них, що гроші ті є для погорільців, на сироти та на допомогу голодним у Бесарабії.

ДЕ ГАРКАВЕНКО БУДЕ БОРОТИСЬ.

Гаркавенко і Збишко боретьсся в Байон, Н. Дж. в пятницю 26-го листопада. Борба відбудеться в гали під ч. 35 Е. 23-та улиця. Крім них будуть боротися ще і другі борці.

КОНЕЦЬ ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ В АНГЛІЇ

ЛОНДОН, 19. листопада. — Вуглевий страйк, який розпочато 1. мая, вже на окінченню. На конференції делегатів майнерської юніі вирішено, щоби страйкуючі по дистриктах майнери ввійшли в партрактації з власниками копалень в ціли повороту до праці. Екзекутивний комітет має виготовити принципи, які повинні бути заховані при дистриктових переговорах.

За поворотом до праці заявилося 520,000 голосів, а проти него було 286,000. Проти секретара юніі „імператора Кука" піднеслося велике негодованне, бо йому саме приписують невдачу. Кук знова вибирається тепер в дорогу до Москви.

ДОМІНІ СТАНУЛИ НА РІВНІ З АНГЛІЄЮ.

ЛОНДОН, 19. листопада. — Генерал Герцог, премієр Полудневої Африки, дізнав таки того, за чим приїхав. Імперіяльна конференція видасть перед своїм закінченнем заяву, що всі домініі мають рівні права з Англією. Особа короля лучить їх всіх в одну цілість. Губернори домініі не будуть відповідати перед британським урядом; вони будуть тепер виключно заступниками короля.

Премієр Герцог заявив, що зачинається нова карта історії Великої Британії. Тепер настануть далеко сердечнійші відносини між домініями а материном краєм, як були досі, особливо від часів світової війни, коли доходило навіть між ними до певного напруження. Тепер нема потреби домініям відриватися від матірного пня, бо вони мають повну свободу рухів.

КАБЛЕВІ ОПЛАТИ БУДУТЬ ЗМЕНШЕНІ.

ЛОНДОН, 19. листопада. — За кілька днів будуть оголошені нові належитости за пересилку каблевих телеграм. Ціни будуть зредуковані. При деяких посилках будуть виносити вдаценти за слово. Для преси зникать належитість з 7 на 5 центів за слово.

КАТОЛИКИ БОРОНЯТЬ КОНЗУЕЛІ ВАНДЕРБИЛТ.

ЛОНДОН, 19. листопада. — Протестантський єпископ Мененгг зас якував дуже остро уневажнение подружа Консуелі Вандербилт з князем Марльборо, яке тревало 20 літ. Лондонські католицькі органи розписуються на ту тему дуже широко і кажуть, що уневажнение наступило на підставі канонічних причин, бо доказано, що Вандербилт зістала змушена вийти замїж за князя проти своєї волі. При тім вони критикують остро практикований серед богатих і можних звичай заключати вимушені подружа для інтересу. Кажуть, що таке уневажнение буде мати добрий примір для других.

ДЕРЕВЛЯНИЙ ПОЛІСМЕН.

БЕРЛІН, 19. листопада. — Мале село в бранденбурській провінції має полісмена, що робить службу день і ніч без перестанку. Стоїть він на великім скруті в мундурі і шоломі з розпростертою рукою, вказуючою на небезпеку. Треба добре приглянутися, щоби завважити, що це деревляний полісмен. Та подорожні слухають його як живого.

Бідна громада не мала фондів, щоби оплатити живого полісмена, тому поставила деревляного, убравши його в полісменський мундур, шолом і палку.

ЛОМЛЯТЬ СОБІ ГОЛОВУ НАД АВТОРОМ.

ЛОНДОН, 19. листопада. — В Лондоні видала видавнича спілка Джон Лен Компані книжку під заголовком „Ди висперінг гелері", яка викликала величезну сенсацію. Розходяються її з місця. Автор її скрився під анонім, а має бути ним якийсь старий дипльомат. В тій книжці розповідає він ріжні історії про визначних англійських державних мужів і дипльоматів, а рівнож говорить і про заграничних, як от Вилсона. В книжці тій повно глупостей, які звязані з діяльністю тих осіб. Деякі з них, як Асквит, лорд Сесил, Балфур і другі, вже заперечили правдивости переданих тою книжкою історій. Але видавці заявили, що вони дуже солідно переконтролювали написане і прийшли до переконання, що їх автор був в силі передати правду.

На всякий случай видавці вийдуть на ній добре і зроблять величезний бізнес. Таке саме буде й з автором книжки.

ЗАКЛАДАЮТЬ ЖИДІВСЬКИЙ КОЛЬОНІЗАЦІЙНИЙ БАНК.

МОСКВА, 19. листопада. — Калінін оголосив, що на днях буде заложений „Агрокустбанк" для несення помочи жидівській кольонізації. Закладовий капітал банку виносить $750.-000. Банк буде вів операції з жидівськими допомогами комітетами, між ними і з американським і перебере пересилку грошей для Жидів, що живуть на совітській території. Гроші будуть вони пересилати дешевше, як другі компанії.

ФРАНК ПІДНОСИТЬ, АЛЕ ЩАСТЯ НЕ ПРИНОСИТЬ.

ПАРИЖ, 19. листопада. — Франк знова піднісся. За $1 давали 27,80 франків. Було зле, коли франк падав, а виглядає на ще більшу катастрофу, коли він підноситься. Коли він падав, люде покупили заграничні папери, щоби рятувати себе перед спадком валюти. Тепер ті папери спали о половину вартости. Через те повстала велика паніка на біржі. Всі позбуваються заграничних паперів, бо думають, що франк піде далі в гору. Рівнож терпить на тім дуже торговля. Ціни остали ті самі, а вартість франка упала. Через те тяжше видержати конкуренцію з заграницею, а свої не купують, бо не мають защо.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	ПЕРЕДПЛАТА:
Three cents a copy.	Поодиноке число три центи.
One year ..... $ 7.00	На рік ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75	На пів року ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00	На три місяці ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Джерзи Сіті і Заграницею:
One year $10.00	На рік $10.00
Six months ..... $ 5.00	На пів року ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75	На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕЩО ПРО НЕВТРАЛЬНИХ

Всім нам в памяти ті часи з часів центральної Ради, коли то одні як от Січові Стрільці проливали кров на вулицях Києва та боронили української землі перед московською навалою, а другі як от полк Сагайдачного проголосили „невтральність" і приглядалися з боку, котра партія вийде горою. Невтральні ходили по вулицях, лускали насіння з соняшників і гляділи, як другі ризикували життям. Ждали на те, на чию сторону перехилиться побіда, щоби по тім прискочити до тих, що побідили. І діждалися кінця: владу захопили большевики і розстріляли не тільки тих, що проти них боролися, але й невтральних не пощадили.

Цей примір добра наука для Українців. Коли йде боротьба за добуття державної независимости, там нема ніякої невтральности. Нема невтральности, коли йде боротьба за всяку ідею. Бо колиб ми всі держалися невтральности, не було би ніякого поступу, бо тільки в боротьбі стираються різні погляди.

З тої точки треба глядіти і на наше українське життя в Америці. І воно не стоїть на одній місци. І воно чимраз далі тим більше зростає і вимагає більшої від нас активности. І тут стираються різні погляди. І тут не можемо ми бути невтральними, якщо дорога нам наша власна доля.

Вже пів року ми є свідками важкої боротьби, яка ведеться в наших власних рядах. Боротьба, яка захопила наші українські часописи в Америці, наші організації, а навіть церкву. Ми є свідками, коли ломляться старі, накинені нам нашими ворогами погляди, що наш нарід хаотичний, що він позбавлений почуття дисципліни і порядку та що його можна вдержати при життю тільки при допомозі авторитету в виді батога. В приході другого Аттілі „Бича Божого" бачуть наші політичні і релігійні одиноважтники одиноке спасенне для нашого народу, забуваючи, що ми маємо в Америці організації, Народні доми та сяк так наладжене життя, яке ми вміли поставити о власних силах, без нічиєї помочі і з власної ініціятиви.

Що та боротьба, яка повстала тут в Америці, нам непотрібна, це ясно. Тому вказаним було би те, щоби її чимскорше зліквідувати. Та положимо її конець тоді, коли не буде в нас неевтральних, тих, що сидять на двох коніках, а тільки люде характерні, які виразно показують своє обличчя, явно і славно висказують свої погляди і за них вміють постояти.

Тому: Геть з невтральними, бо вони рівнож шкідники, не менші від ворогів.

ПОЛІТИКА НА СХОДІ ЕВРОПИ

З приводу литовсько-радянського договору.

(Докінчення).

Далі литовсько-радянський союз заслугує на увагу з огляду на загальну політику т. зв. прибалтійських держав, себто Фінляндії, Естонії, Латвії і Литви.

Від часу рижського договору Польща весь час старається бити політичний провід над сими державами і так утворити міцну коаліцію проти Радянського Союза, яка сягалаби від Балтійського до Чорного моря. На Литву Польща не могла числити (тому вона Литву найрадше завоювала би!), але числила на Фінляндію, Естонію і Латвію. Досі сі змагання Польщі розбивалися об опір Фінляндії, яка щораз більше хилялася до союза зі Швецією, — коли тимчасом Естонія і Латвія були доволі податливі.

Що Радянський Союз старається не допустити до такої коаліції, се зрозуміле. Адже така коаліція, сперта на силу Франції й Англії, була би тим ‚кільчастим дротом", який відділяв би Радянський Союз від Европи.

Радянський Союз хотів би з кождою з прибалтійських держав зокрема заключити такий договір про „не-агресію", який заключив з Литвою. Що більше, він готов заключити такий договір навіть з Польщею. Ціль таких договорів така, щоб забезпечитися від збірного нападу згаданих держав. Одначе ся договірна політика Радянського Союза доси не мала успіху. Прибалтійські держави зволікали, а Польща просто відкинула радянське предложення.

В сій грі інтересів литовсько-радянський договір являється першим виломом у зволікаючій політиці прибалтійських держав, бо одна з них, Литва, заключила договір з Радянським Союзом про „не-агресію".

З тих причин литовсько-радянський договір наробив стільки шуму.

Як же нам ставитися до сих політичних питань на Сході Европи?

Ми мусимо мати на увазі, що в Радянському Союзі знаходиться Українська Соціялістична Радянська Республика, — далі, що всякий напад якої-небудь европейської капіталістичної коаліції на Радянський Союз буде в першій мірі нападом на українську державу, яка сусідує з Польщею й Румунією, — в кінці, що успіх европейської капіталістичної коаліції в війні з Радянським Союзом може принести тільки **винищення** української землі, завоювання дальших українських земель Польщею й Румунією і навіть ‚падок української держави, бо коли-б Радянський Союз наслідком воєнної невдачі впав, то решту українських земель завоює і поневолить реакційна Московщина.

Тим Українцям, які в своїй ворожнечі до радянського ладу все ще говорять про „большевицьку окупацію України" та про „визволення" з під тої ‚окупації", треба би отворити очи й побачити, що коли збирається якась европейська капіталістична коаліція воювати з Радянським Союзом, то зовсім не на те, щоб „визволяти Україну", а на те, щоби збільшити Польщу, Румунію і відреставурувати давню Росію, одначе настільки ослаблену, щоб могла стати послушною кольонією для велико-капіталістичних держав Европи й Америки. Коли-б такій коаліції вдалося поневолити Радянський Союз, то ніхто з переможців не буде числитися з мріями про „визволення" України, а будуть краяти Україну так, як їм буде треба, — так, як краяли на Мировій Конференції.

Може Українська Соціялістична Радянська Республика одним Українцям подобається, а другим ні, — Англія, Франція, Німеччина також не однаково подобаються всім Англійцям, Французам, Німцям, — але вона є українська держава і всі Українці мусять її обороняти перед ворогами. Український інтерес вимагає, щоб був сильний **Радянський Союз і в ньому сильна Україна**, яка мала би в Союзі належне місце і голос в усіх союзних і міжнародних питаннях.

Вкінці ще одна увага: Про визволення західно-українських земель. Здавалося би на перший погляд, що зі становища визволення сих земель війна Радянського Союза з Польщею й Румунією була би власне бажана. Коли-ж Радянський Союз хоче навіть заключити з Польщею договір про „не-агресію", то се значить, що він не думає про визволення західно-українських земель. Таку думку можна часто зустріти серед наших людей. **Тимчасом вона зовсім непрактильна.** Щоб Радянський Союз міг визволити західно-українські землі, треба, щоб він **виграв війну з Польщею й Румунією.** А чи є певність, що він в даний момент може війну виграти? Особливо, що з приводу такої війни може знов на нього кинутися ціла Европа, як се було в 1920 р. Отже йде про се, щоб Радянський Союз не мусів вести війни, яку йому нанинуть тоді, коли се для нього може бути невигідно.

Треба, нехай найперше скріпиться Радянський Союз так, щоб не потребував боятися програної війни. Треба, щоби скріпилося також становище України як члена Радянського Союза, щоб вона могла занятися долею західно-українських земель.

А також треба, щоб українські землі, чіноволені Польщею й Румунією, не ждали визволення з заложеними руками, **тільки самі працювали для нього, скріпляючи себе і руйнуючи основи держав-гнобителів.**

Нема нічого більше неразумного, як говорити про „большевицьку окупацію України", ішукувати самі темні сторони в радянськім ладі, радіти кождою невдачею радянської влади, ворожити їй близький упадок, а рівночасно гніватися на Радянський Союз, що він не хоче воювати з Польщею й Румунією.

Ні, повторяю — в українськім інтересі лежить сильний Радянський Союз і в нім **сильна Україна**, а поневолені українські землі мусять власними руками ослабити своїх гнобителів. Тоді під дружними ударами розпадеться польська й румунська тюрма.

Прага, 6. листопада, 1926.

Проф. Д-р М. Лозинський.

ГУНИ ЧИ ВАНДАЛИ?

Загарбання гр.-кат. церкви в Маріямполі. — Одноду шність Маріямпільців.

Дня 5. січня 1926 р. відбувся великий наступ на гр.-кат. церкву в Маріямполі коло Станиславова. Латино-польський парох кс. Босяк і польські монахині устроїли той наступ при асистенції місцевої та справджено до помочі станиславівській поліції, бо сподівалися, що цілий Маріямпіль виступить в обороні своєї церкви та що поллється кров. Все, що жило, аж тряслося, щоби боронити церкву, але густі ряди озброеної поліції стали на перепоні активній оборони. Під охороною поліції поломано і викинено з церкви церковне уладження поза пороги церкви. Так відбулося смутне і страшне святотатство. Українсько-католицьких вірних громади Маріямпіль, правних власників тієї церкви вигнано поза церковні мури.

Підтримку цьому наступові дала польська влада, а саме староста Глажевський і воєвода Юристовський. Без їх згоди і дозволу не могла би була відбутися така „культурна" інвазія. Описля обі сказали собі: „Може й кепсько стало, але зате уже пропало". По якімсь часі обі ці старики перейшли на емеритуру.

Внаслідок того українська громада в Маріямполі остала без дому Божого, а треба знати, що ця громада малочисельна і бідна, та сильна духом.

Історія маріямпільської церкви ось така: цісар Йосиф II. замкнув монастир Капуцинів в Маріямполі як зайвий, а їх костел уживав військовий уряд за магазин. Українцям згоріла саме тоді церква (яка находилася на передмісті) і вони купили собі той військовий магазин на церкву, давши урядові гроші, призначену під будову церкви і звезені матеріяли, а також ще другу площу. Австрійське правительство передало тоді Українцям той магазин на церкву і тим способом вони стали власниками куплі-продажної церкви. Ще 1800 р. впровадили польські черниці „сьостри милосердзя Божого" до тої гусько-католицької церкви на безплатних льокаторів. Львівська (святоюрська) консисторія допустила їх до уживання церкви для їхніх молебнів. Коли переводилося заведення, то був Маріямполі (коло 1886 р.), то табуляриний комісар зінтабулював церкву яко власність греко-католицької громади. Одначе це не спинило епер тих побожних „матечек" в їх побожних намірах. При помочі кс. Босяка і під охороною поліції викинули вони з церкви правних власників для... хвали Божої.

Таким чином Маріямпільці опинилися на вулиці, втратили церкву, уступили перед силою поліції. Чи поліція є потрібна на таку ціль, щоби помагати відбирати церкви Українцям?

Маріямпільці стоять перед потребою будови церкви. І до того діла взялися в повною посвятою і для доброї справи. Жінки і дівчата перенялн цю будову у свої руки, та не лише збирають гроші, але і працюють при будові, бо громадяне і громадянки маріямпільські не впали на дусі. Ця нечувана кривда наставила їхню енергію та загострила їхню волю, і підсіпала їх серця до праці і жертви. Наслідок такої праці вже видний. Славні Маріямпільці купили вже дві площі в ринку за 1000 долярів, одну під будову церкви, а другу під будову читальні. Церковні фундаменти підмуровані вже високо, а читальня находиться вже під дахом; має поверховий будинок і велику салю та сусідує з церквою. Маріямпільці взялися до роботи спільними силами, всі працюють коло здвигнення того Божого і дому просвіти. От дня 11. липня ц. р. відбулося в Маріямполі як зайвий, а їх велике свято в Маріямполі — освячення угольного каменя під будову мурованої церкви. Зїхалося в околиці багато гостей, попиходили процесії з сусідних сіл, та зложили на підмогу Маріямпільцям значну суму грошей. Нова українська церква буде стояти в ринку на найкращій площі; це всім гостям сподобалося. Станиславівський лікар д-р Гробельський, сам Маріямпілець, захопилений таким завзяттям і одностайністю Маріямпільців, зложив 200 зл. на церкву і 200 зол. на читальню.

Р. З.

(„Діло").

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(35)

— Нехай нагородить тебе, тиж нікому не кажи, що ти мене не стрітив.

Господь Бог, Максиме Григорієвичу! Твоїми грішми вже не каплицю, а цілу церкву побудую! Як прийду домів, в Слободу, найму службу божу за твоє здоровле! Вічно буду твоїм холопом, Максиме Григорієвичу! Що хоч, приказуй!

— Слухай, Трифоне. Зроби мені услугу невеличку: як прийдеш в Слободу, нікому не кажи, що мене бачив, а за три дни іди до моєї матінки, скажи їй, та тільки їй одній, щоби ніхто не чув, скажи, що син-ось твій, славити Бога, здоров, бе тобі чолом.

— Чи се вже усе, Максиме Григорієвичу?

— Ще, слухай, Трифоне, я їду в далеку дорогу. Може не скоро вернусь. Так коли тобі не тяжко, відвідай в ряди-годи мою матір, та кажи їй що-разу: я ось, говори, чув від людей, що син твій, при божій помочи, здоров, і ти, бач, за ним не вбивайся! А якби матінка спитала, від котрих людей ти чув, то ти їй говори: чув ось від московських людей, а їм, знать, другі люде оповідали, а котрі люде, того не говори, щоби й кінців не найшли, а щоби лишень матінка знала, що я здоров.

— Так ти, Максиме Григоріевичу, направду не вернешся до Слободи?

— Чи вернусь, чи ні, Бог знає; вершися, мужик, зріденькою бородою і плів ходаки. Двоє дітей лазило коло їх ніг.

Максим виразно почув, що женщина проклинає в пісни його батька. Вся кров ударила Максимови в лице. Він зліз з коня, привязав його до плота, а сам не видержав, трунув в двері ногою, і увійшов до хати.

Побачивши богату одіж і золоту шаблю опричника, господарі перелякались.

— Хто ви? — спитав Максим.

— Батюшка, — відповів мужик, кланяючись і загикуючись зі страху! — мене, пановьку, мене звуть Федором, а жінку, пановьку, батюшка, жінку звуть Марією!

— З чого ви жиете, люде добрі?

— Лико дремо, батеньку, ходаки плетемо, та решета робимо. Купці прийдуть і куплять.

— А, бачу, мало проїаджають?

— Мало, батюшка, зовсім мало! Иноді і їсти ніщо. Прийдеться зі голоду та холоду вмерти. А коня у нас нема — товар в місто відвезти. Вже другий рік, як вовки зіли.

Максим поглянув прихильно на господарів і висипав свої червінці на стіл.

— Бог з вами, бідні люде! — сказав він, і вхопився за двері, щоби вийти.

Господарі впали йому до ніг.

— Батеньку рідний, хто ти? Кажи нам, хто ти? За кого нам Богу молитись?

— Моліться не за мене, а за Малюту Скуратова. Та скажіть, чи далеко до рязанської дороги?

— Та теж вона й е, соколе наш ясний, вона то й е, рязанська дорога. Ми на самім перехрестю живемо. Ось прямо йде муромська, а на ліво владимірська, а сюда на право на Рязань! Та не їдь тепер, батеньку ти наш, не їдь тепер, не така пора; дуже стали збиткуватися на дорозі. Ось вчера цілий обоз з вином ограбили. А тепер ще, розказують, Татаре знов появилися. Переночуй у нас, батеньку наш рідний, соколе наш ясний, бо чи то, крий Господи, далеко до біди!

Але Максимови не хотілось лишитися в тій хаті, де недавно ще проклинали батька його. Він поїхав шукати другого ночлігу.

— Батюшка, — кричали за ним господарі, — вернися, батеньку, послухай нашого слова! Не влечеся тобі в ночи по сій дорозі.

Але Максим не послухав і поїхав дальше.

Не богато верст проїхав він, коли се Буян кинувся до темного корча і став гавкати так люто і завзято, начеб чув скритого ворога. Даремне відсиствав його Максим. Буян кидався на корч, вертався увесь наїжений і знову рвався в перед. Максим вихопив шаблю і пустився прямо на корч. Кілька людей з підпятими дубинами вискочило йому на зустріч і грубий голос крикнув.

— Геть з коня!

— Ось тобі! — сказав Максим, бючи того, що був найблизше.

Розбійник захитався.

— Сего тобі мало! — продовжав Максим і хотів його другий раз вдарити, але шабля попала плазом в дубину другого розбійника і перелс милась.

— Еге, подивись-но на його збрую! Та се опричник! Лови його живого! — закричав грубий голос.

— І дійсно опричник,— запищав другий: — от раз потішимось ним з молодцями!

— Гей га, Хлопку! ти вже зараз і тішитись!

І блискавкою всі кинулись на Максима і стягли його з коня.

XXXIII.

Бунт станичників.

Півтора версти від місця, де розбійники напали на Максима, товпи узброених людей сиділи навколо винних бочок з вибитими днами. Чарки і берестові черпаки ходили з рук до рук. Палаючі стоси освічували різкі обличчя, розчіхрані бороди і різнородні одежі. Були тут майже всі знакомі нам особи, та не було тільки старого Коршуна. Часто згадували його розбійники, попиваючи вино.

— Ех, — говорив один, — що то з нашим дідучем тепер! — Звісно що,— відповів другий: — рвуть його та мучать.

— Ожеж не зрадить старий чорт; словечка, бач, не вимовить!

— А вжеж не вимовить, не таківський! того хоть на кусні розірви, не зрадить!

— А жаль сивої бороди! Ну, той атаман хороший! Сам, не бійсь, цілий, а старого зрадив!

— Та що він за атаман! Хиба ж се атаман, що своїх дарем не губить задля якогось там князя!

— Та, бачиш, бо вони з князем в дружбі. І тепер, бач, в обдні курени сидять. Ти про князя не говори, бо як учує атаман, крий Господи!

— А щож, як учує! я йому в очи скажу, що він не атаман. Ось Коршун, то настоящий атаман! Не бійсь, був Перстеневи більмом на оці, так от його наточно й зрадив!

Глухе нарікание пронеслось між розбійниками.

— Нарочно, нарочно зрадив! — сказали иноді.

— Та що то за князь? — спитав один. — Пощо його приманюють? Викупу за него сподівається атаман, чи що?

— Ні, не викупу! — відповів рудий пісенник. — Князя, бач, цар скривдив, хотів стратити його: так князь від царя і втік до нас; говорить: я вас, дітонькн, сам на Слободу поведу; мені, говорить, звісно, де парська скарбниця. Всіх, говорить, опричників переріжемо, а скарбом поділимося!

— От як! Так чомуж він не веде нас? Вже третю добу тут стоїмо!

— Тому не веде, що атамани у нас баба!

— А коли не баба, то ще щось гіршого. Значить, він нас дурить!

— Значить,— сказав хтось: — він хоче царський скарб собі одному взяти, а нам щоби й понюхати не було!

— Так, так! Перстінь продати нас хоче, як Коршуна продав!

— Та не таківські ми!

— А старого визволити не хоче!

— Та що він нам! Ми й без него дідуня визволимо!

— І без него скарб заберемо; нехай князь веде нас самих!

— Тепер власне й найлішше: цар, чути, на богомілію, в Слободі й половини опричників не лишилося!

— Запалім знов Слободу!

— Вирїжмо слобідських!

— Проч з Перстенем! Нехай князь веде нас!

— Нехай князь веде! Нехай князь веде! — роздалося з усіх боків.

Немов грім роздались сі слова від купи до купи, дійшли до найдальших стбсів, і все піднялось і закипіло, і всі обступили курінь, де Серебряний сидів в палкій розмові з Перстенем.

— Воля твоя, князю, — говорив атаман, — сердця, не сердься, а пустити тебе не пущу! Не на те я тебе з тюрми визволив, щоби ти знов голову на смерть поніс!

— Що до голови, то я рішаю тільки сам! — відповів князь з досадою. — Ні по що було мене з тюрми визволяти, коли я тепер в неволи сиджу!

— Ех, князю, велика річ час. Цар може опамятатись, може вмерти, або що! а як мине біда, то іди собі з Богом на всі вітри!

— Щож діяти, — додав він, бачучи зростаючу досаду Серебряного, — мабуть тобі на роду написано пожити ще на божім світі. Ти крутого норову, Микито Романовичу, але і я кріпко тримаюся свого; видно, вже трафила коса на камінь, князю!

В тій хвили голоси розбійників роздались коло самого куреня.

— До Слободи, до Слободи! — кричали пяні смільчаки.

— Пустимо ціле стадо гусей.

— Визволимо Коршуна!

— Визволимо дідуня!

— Викотимо бочки з пивниць!

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ВИХРЕСТІМСЯ УЖЕ З ГРІКІВ І РУТЕНЦІВ НА УКРАЇНЦІВ.

Про справу українських церков в Америці вже говорилося стільки, що я вже не думав нею займатися. Однак недавно притрафилася мені така пригода, що мене заставила просто поділитися з другими читачами нашої газети своїм досвідом.

Наша українська католицька парохія в Геркімер, Н. Й., задумала устроїти базар на 24., 25., та 26. листопада. Я, яко парохіяльний секретар, удався до начальника поліції, щоби роздобути дозвіл, без якого тут такого базару не вільно робити. Коли я розповів начальникові поліції, по що я прийшов, він заявив мені, що нічого не чув про Українців ні про українську церкву, і спитав мене, на котрій стріті ся церква збудована. Коли я сказав, де стоїть наша церква та зі здивованнем додав, що вона стоїть там уже 15 літ, то начальник поліції заявив, що та церква рутенська чи грецька, але не українська. Прийшлося мені довго вияснити, заким він зрозумів справу та виписав мені дозвіл. Дозвіл однак був виписаний на ім'я Рутінен Грік Кетолик Черч у Геркімер, Н. Й. Українського імени на дозволі не було. Українці своїми грішми церкву будували, Українці її керванвицею удержують, але Українцям зі сього хвали нема. Українська церква до Українців не належить. Їх будівлею величається якийсь невідомий народ Рутенців, чи чужий їм народ Гріків.

З такими думками ішов я домів з поліційним дозволом у руках. Тяжкий жаль лік мені душу. Я відчував велику несправедливість, що нашого народа не признають у світі. Якась сила стрясла мною від ніг до голови.

Та плакати й нарікати нам не пора. Завинили сьому й наші вороги, але й завинили й ми. Ворогів ми поправити не можемо, але самі можемо зробити, що від нас залежить. Щоби наша церква в Америці називалася українською, се залежить від нас. Зробити се може кожда громада про себе саму, а про цілу церкву в Америці може зробити зізд делегатів усіх парохій. Такий зізд зробивби передовсім се діло, що вихрестивби нас з Рутенів і Гріків та назвав нас Українцями, і вже така заява булаби важним ділом, поважною демонстрацією нашої національности перед світом.

Тому зізд українських парохій треба зробити конечно. Без сього нам не обійтися. Зробити його не тяжко. Най кожда парохія порозуміється та вибере одного або двох делегатів на сей зізд. Священики чейже не підуть проти своїх парохіян, хоча епископ Богачевський і його дорадник Назарук певно будуть вести агітацію проти зізду, щоби вратувати далі рутенську назву. Однак громади вже зрозуміли, що вони мають право домагатися від своїх отців духовних, щоби вони йшли з народом, а не з епископом, щоби вони називали себе Українцями, а не Рутенами й Гріками.

Я подаю свій голос за зіздом українських католицьких парохій в Америці. Я кличу до всіх, братися до діла, щоби стерти пятно рутенства з нашого народа та проголосити цілу цілим світом, чим ми є: Українцями.

Стефан Гузар,
Геркімер, Н. Й.

—o—

ПРОДАВЕЦЬ.

Фабрика залежить від продавця.

Добрий продавець має в собі силу збудувати або зруйнувати фабрику.

Фабрика виробляє товар, залізниці його перевозять, готелі заповнені, банки проспрують (— все завдяки продавцям.

В хвилі, як продавець перестане працювати — все стане.

Фабрика більше залежна від продавця чим продавець від фабрики.

Його фіма може щезнути для него, але нова знайдеться. Він може доробляться так в одного як і другого. Його банк не впаде, бо продаж — його капітал, а капітал сей у него в голові.

Цих пару слів варто затямити новим українським підприємцям.

Перш за все, коли хто отвирає бізнес, повинен звернути увагу на продавця.

Чи має він кого, щоб його товар продавав? Бо заложити якесь підприємство може хто будь, аби лише мав на те гроші. Але втримати може лише спеціяльний продавець. Не може ні місце, ні товар, ні навіть ціни, коли немає фахового продавця. За пару місяців замикає, а на те саме місце прийде другий, ціни підвисшить та дорабляється.

Між нами ще є мало правдивих продавців, хоч по волі виробляються. Наші підприємства мало звертають уваги на продавців, а навіть їх відгоняють. Найкращий примір на наших старокрає́вих видавцях книжок. Богато від них чуємо через часописи нарікань, що брак читача.

А чи справді брак? Ану, подумайте Ви, читачу, самі, чи не купилиб Ви зараз за $10 книжок, коли хтось Вам їх приніс і переконав, що ті книжки Вам конче потрібні, що вони Вас зроблять мудрійшими, інтелігентнійшими, весселійшими, а навіть здоровшими (в книжках все є), то чи Ви відмовилибся від купна? Я певний, що ні.

І коли так кождий з нас купив за $10 книжок, яка велика культурна робота пішлаб в рух! Збутом ми перевершилиб Данців, а літературою Французів. Не булоб брак читача — хиба що брак книжок.

Не брак нам читача, але брак спеціяльних прадавців.

Мирон Сурмач.

—o—

ЧИ НЕ ВИКОРИСТАТИБ НАШ ПОБУТ В АМЕРИЦІ НА НАУКУ.

Куди кинемо оком по Америці, всюди бачимо рух і життє. Перед нашими очима кипить розмаишстий промисел і торговельний рух найбільше в сьвіті поступового народа.

До поступу й розвою Америки причинились не лише люди англійської раси, але Німці, Ірландці, Шведи, Норвежці, Чехи, Голяндці і другі. Навіть деякі славянські народи добігають ім кроку і можуть виказатися великими здобутками на політичнім, фінансовім, торговельнім, промисловім і просвітнім поли.

А чим ми Українці в Америці можемо похвалитись? Які наші здобутки? І тут зачинається наша трагедія. Довкола нас кипить життє і поступ, а ми поза парафіяльні і „сосайдові" вароки не можемо поступити ані кроку вперед.

То мусить змінитися. Патріотично думаючі Українці мусять глибоко розважити наше положенне і взятись до діла. Партійне розярене і межиусобиці не сміють займати цілої нашої уваги. Ми маємо нагоду придивитись, як другі народи поступають і від них мусимо вчитись, як добиватись лучшої долі, щоби зажити дійсним людським життем.

Годі мені тут докладно розводитись про всі наші потреби і подавати пляни. Скажу лише коротко, що підставою всякої роботи мусять бути школи. Без шкіл нічо не зробимо, бо до кождого діла потрібно людей образованих. Відрадною є вісткою, що деякі організації і гуртки людей зачинають жвавійше думати про школи. Коби лише від замірів прийшло до діл, бо гарні заміри у нас вже від давна були, однак реальних наслідків ще не видко.

В нас повинні бути взірцеві елементарні школи, висші школи, фахові, промислові і торговельні, і хоч одна-дві школи типу академічного. Такі школи піднесуть нас культурно і поможуть Українцям занятн поважне місце в просвітнім, фінансовім, промисловім і політичнім життю Америки.

В справі торговельного образования ми вже зробили поважний крок вперед. Вже два роки добігає, як засновано в Шикаго Торговельну Школу, в якій образується кількасот Українців. І я хочу звернути увагу нашого загалу на ту школу, щоби всі знали, що така школа є, і що кождий може з неї користати, коли лише має охоту до торговлі.

У нас були спроби торговельних організацій, однак не повелись, бо люде, що брались до них, не мали відповідного образования і підготовання. А щоби яке діло повелось, то треба братись до него з докладним знанием річи. Ціла торговля між Українцями в Америці є майже виключно в чужих руках. При таких обставинах годі нам думати про піднесенне Українців на емігранції. Ми мусимо самі братися до торговлі і тому заложенне Української Торговельної Школи треба привитати як важний крок вперед.

Організація такої школи то не легка річ. Приготования викладів, висилка, переписка і т. д. мусить заняти богато рук. А ле Українська Торговельна Школа се не пусте слово. Се школа уладжена після вимог модерної торговлі. Школа має около 20 предметів науки, які дають знання з всіх торговельних областей. Кождий предмет має дуже старанне оробленне, всі виклади є друковані, з ілюстраціями, приступні для кождого письменного робітника.

Розказую все те навмисно тому, щоби розсіяти недовіре, яке є у нас до всього, що українське. У Т. Школа є ліпше уладжена, як яка небудь інша школа того типу. У нас були десятки учених Українців і розглянувши наші виклади і методи, прямо чудувались, що Українці прямо з нічого могли сотворити таку інституцію. Не говоримо вже про самих учеников, які не мають слів похвали для школи і для яких наука є великою приемностю.

Іван Угрин.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЄНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

на 1927 рік

Календар містить богато оригінальних дуже інтересних оповідань і популярно-наукових розвідок.

ЗМІСТ КАЛЄНДАРЯ:

1) Український Народний Союз.
2) Значний зріст маєтку У. Н. Союза.
3) Молодечий департамент У. Н. Союза.
4) Наше мені Союза.
5) З Новим Роком.
6) Іван Франко як поет.
7) Перша любов Івана Франка.
8) Пре́т гетьмана Івана Мазепу.
9) Козацька зброя.
10) Договір Богдана Хмельницького про торговлю на Чорному морі.
11) Через Десну.
12) Гетьманські похорони.
13) Княжий город Галич.
14) Господарство в княжі часи.
15) Перша середна школа в Галичині.
16) Волинський мученик.
17) Остатки поганського вірування серед українського народа.
18) Про первісний Січовий рух в Галичині та про завдання американських незалежних „Січей".
19) Про опришка Олексу Довбуша.
20) Бурсаки.
21) Сільська іділяля.
22) Що таке простуда і як охорониться перед нею.
23) Томиш.
24) З історії Української Держави.
25) Марко Рідкозуб.
26) Українські сналні давних часів.
27) Про давний український Театр.
28) Прогулька до Суботова.
29) Жарти.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення разом з належністю слати до:

„SVOBODA"

83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

З українського життя в Америці.

САВТ ПОРТ, КОНН.

Вшанованне памяти воскресення Західно-Української Держави.

Наша українська громада в Савтпорт, Конн., хоч і не величака, спромоглася на гідне відсвяткованне повстання у-української держави на тих у-українських землях, котрі були під австрійським забором вісім літ тому назад. Заходом чів, прислухуючися доволі звучній а ще більше приємній неділю, дня 7. листопада, о годині 3. по полудни, у нашій власній, прекрасній Народній Галі святочний концерт, на спогад всісмітної річниці дня Першого Листопада 1918 року. На початку концерту галя була вже заповнена народом місцевим і позамісцевим, головно з Ансонії і Бріджпорт. З цього послідного загостило Тов. ім. Укр. Січ, від. ч. 59 У. Н. Союза. Найбільше причинився до зволичання нашого національного свята хор з Ансонії, під проводом вельми здібного дирігента п. Р. Гвоздевича. Його хор, що складається з хлопців і дівчат тут рогжених, проспівав аж 12 пісень так гарно, що за кождою піснею зачарована публика вигороджувала його рясними оплесками. Сольові партії виконали прекрасно пані А. Гвоздевич і п. І. Радзіх. Хор відспівав слідуючі пісні: „Май кохори"; „Далека Ти а близька ам"; „Сонце заходить"; „Огні горять"; „Ой горе, горе калині"; „На городі кодо броду"; „Ой у полі Барвінполі"; „Кобза", а на закінчення „Не пора", „Стар Спанглед Баннер" і „Ще не вмерла Україна".

Хорові виступи були переплетані відповідними деклямаціями, грою на скрипках в супроводі фортепіяна, маленької пари учнів Івана Гоголя і Фльорці Дудко та святочною промовою отця д-ра Миколи Копачука із Нюарк, Н. Дж.

Майстерно, як справжня актерка віддеклямувала пані А. воздевич поезію присвячену ванови Франкові, за що зібрала від слухачів рясні оплески на знак широго признання і одобрення за досконалу деклямацію. На рівні з панею Гвоздевич дуже гарно виписався гром. Іван Радзіх своєю деклямацією „Каменярі". Також з великою увагою і приємностю вислухала публика дуже влучну деклямацію „Не клади нам в голь. Приємну увагу зібраних звернула на себе гра пару музикантів дітей, котрі виступали поміж співами згаданого хору, а то школяр-Іван Гоголь скрипак і Фльорця Дудко пяністка, 10-літня дівчинка. Богато родичів, прислухуючися доволі зручній а ще більше приємній грі тої маленької пари, бачили батьки змалку приучують їх до чогось гарного і корисного.

Не треба забувати тут і про якесь рило, котре все і всюди рие, бо тут мав вигупати ще один скрипак 10-літній хлопець, але хтось збунтував родичів і родичі не пустили хлопця через се, що не було його імени у програмі.

Після павзи на початку другої частини концерту мав промовляти гр. О. Мерещак, але що прибув на це свято о. д-р Копачук, то О. Мерещак відступив промову про значінне цего свята о. д-рови Копачукови. О. д-р Копачук пояснов значінне і відновленне української держави. Бесідник у півторагодинній промові, дуже уважно слуханий і часто переривайний оплесками, пригадав численно зібраній публиці, як то славно воскресла українська держава, насамперед у Київі 1917 р. а відтак у Львові 1. листопада 1918 року. Та хоч наша відновлена держава не потрвала довго, то український народ не повинен попадати в розпуку, але держати високо прапор боротьби за волю рідного народу.

Зробив би я криводушним людям, як би не згадав тут про їх труд, бо вони найбільше причинилися до успіху цілого свята. Є ними місцеві впорядчики свята: Ю. Гоголь, П. Дудко і Осип Шенгера.

На українських інвалідів зібрано 19 дол. 42 цент. Ту жертву як і частинку концертового доходу призначиться на край і перешлеться до Обеднання в Филадельфії.

Українець з Савтпорт.

—o—

СВЯТО ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА В НЮ ЙОРКУ.

Український Ню Йорк знов мав світлий день. Дня 7. с. м. (в неділю) заходом „Зоюза Українських Народних Товариств м. Ню Йорку" святковано памятку проголошення укр. держави. Нюйоркські Українці обходили свій день „of the declaration of independence". І обходили його світло і величаво. В тім напрямі в Ню Йорку вибробилась уже традиція. Се добрий знак. Значить: загал відчуває потребу постійно маніфестувати свій ідеал — ідеал соборної і незавісимої України.

Богослуженя.

Свято почалось уже о год. 10. рано богослуженнями за Україну в церквах греко-католицькій при 7-ій вулиці та православній при 14-ій вулиці. В першій правив о. сов. Понятишин а проповідував о. Павлях, в другій правив і проповідував Пашкевич. (В українській евангельській церкві при 2-ій евни богослуження за Україну відбулось пополудни о год. 5.; молитвам провадив пастор Купчинський).

О год. 1. на 7. вулиці уставився святочний похід, що рушив вулицями: 7-ою до 2-ої евню, 2-ою евню до 8-ої вулиці, сею вулицею до евню А, евенею А на діл до 3-ої вулиці, сею вулицею до 2-ої евеню, сею евню до 6-ої вулиці і шестою вулицею до Українського Народного Дому. В поході взяло участь около 3.500 осіб.

Чоло походу творила українська музика під проводом пп. Кузьми і Бемка та американський прапор, несений українськими ветеранами американської армії. Похід вела президія Союза. За нею слідував відділ, несений українськими січовичками в пригарних українських строях. За вінком машерували нюйоркські „Січи" в однострої під проводом своїх отаманів: сотника Воробця та п. Гриника, та січовички в однострої під проводом п-і Дуканівської.

За „Січами" йшли під наглядом п.п. учителів українських шкіл шкільні діти. Чоло діточої колюмни творили діти з української школи в Бронксі, всі в народних строях. Також чимало дітий з Мангетен було в укр. уборах. Дітий було около 500. За дітворою йшли жіночі українські товариства — з того поверх 100 жінок в пречудових народних строях, на чолі дівчата, за ними замужні жінки в уборах молодиць з ріжних сторін в старім краю, головки завинені та завязані барвистими хустками, деякі в юпках, инші в жупанах, ще инші в покутських киптярях. Ся часть походу хапала за очи видців, що стояли товпами на хідниках, та хоч чужі, витали краші частини походу оплесками.

За жінотвом ішли мущини, поділені у відділи після своїх товариств, кожне товариство зі своїм прапором та президією на чолі. Справно, славно, рівно та в порядку переходили перед цікавими глядачами прапори за прапорами, відділи за відділами, чвірки за чвірками.

В Українськім Народнім Домі.

Похід дійшов до Укр. Нар. Дому, але инш мала частина змістилась у салі. Дітвора і так пішла на другу галю під церквою.

В Укр. Нар. Домі почалось святочне віче.

Віче отворив гром. І. Марусевич, секретар „Союза". Він показав, що День Першого Листопада се свято проголошення незавісимости західно-української держави. Се свято української державности. Святкуючи його, ми демонструємо нашу ідею й нашу карність. Ми згадуємо тих, що поляги за волю та віддали їм честь за їх велику жертву. Ми показуємо, що „Ще не вмерла Україна".

Гром. Ф. Литвинишин, голова Союза Українських Народних Товариств, який перепроваджував віче, покликав на секретарів гр. Н. Близняка й Г. Галецького. На внесення Ідлі Гузара заряджено збірку на ломіч для інвалідів і політичних вязнів, яка принесла $121.46. Опісля виступив гр. Омелян Ревюк зі святочним рефератом.

По рефераті голова уділив голосу гр. О. Плескунови, який предложив зборам слідуючі резолюції:

Українці міста Ню Йорку, зібрані дня 7. листопада 1926. в сали Українського Народного Дому на святочне віче в память боротьби за волю України, одноголосно заявляють:

1. Ідеалом всего українського народа є вільна, незавісимна, нерздільна та соборна Україна. За неї вмирали наші прадіди і сучасники. За неї і ми готові життя покласти.

2. Всі Українці в Америці та в Европі повинні спільно працювати для осягнення сего ідеалу.

3. Висловлюємо нашу глибоку пошану памяти героїв, що полягли за волю народу, і поляку всім, хто боровся за Україну.

Резолюції присутні приняли одноголосно через повставне з місць. Відспівавши „Ще не вмерла Україна" і „Ми гайдамаки", учасники розійшлися домів.

Діточе віче.

В той час, як в Народнім Домі відбувалося народне свято, церковну галю заповнили битком діти українських шкіл. Промовив до дітвори п. учит. Стеткевич. Ось в ночі на 1. листопада молодий „капітен" Вітовський скликає товаришів. Він держить в руках синьо-жовтий стяг, цілує його та кличе: або заткнемо його на „сіти гол" у Львові, або всі погибнемо коло него. „Гура!" крикнули молодші і пішли в темну ніч. А рано люде побачили синьо-жовтий стяг на „сіти гол" у Львові! Але ось наступає хмара ворогів, а наших жменя. Борються день, другий, десятий, а двайцять першого дня всі погибли до одного, а не здалися!

Слухаєте сего епосу і глядите на дітвору, як в них оценята губоньки розкриваються з ляку за героїв, з подиву для них, з патріотичного запалу. Як п. Стеткевич скінчив, діточе „гурей" затрясло галею. В тім окрику було справдішне одушевленя.

П-н Стеткевич не лиш роскazував „історію-поему вольного народу". Він і причинив до неї зазив до дітвори працювати тут в Америці для України. Ось в американській школі лучається, що говориться про Польщу, Росію та Україну та американські учителі, не знаючи сами річи, дають невірні інформації. Тоді чемно а відважно треба сказати ученикови, як воно є, треба роскazати, як Україна бореться за волю, а хто гнобить її так, як Англія колись гнобила Америку.

Вечером сегож дня в сали Українського Народного Дому відбувся святочний концерт.

Учасник.

Добрий спосіб.

Пість (до шефа офісу): А-леж бо тут у вас мух, аж кишить! Чи вони не прикрі для вас?

Шеф: Зовсім ні, бо як мене нема, то мухи ці не дають занути в офісі моїм урядникам.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР

ВЕЧЕР СВ. НИКАЛАЯ

Сценічний образок в 1. акті

написав

свящ. Амвросій Полянський

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

по конець вересня 1926. року.

(11)

ВІДДІЛ 225.

Бр. св. О. Николая в Деслодж, Мо.

Жертва з каси відділу...$ —
Жертви від членів 16.00

Разом $16.00

Греських Іван $1.00
Копач Онуфрій 1.00
Комар Андрій 1.00
Кундеревич Лько 1.00
Марцинишин Николай 1.00
Момот Микола 1.00
Міштурак Петро 1.00
Павлюх Григорій 1.00
Патен Стефан 1.00
Патен Татіяна 1.00
Пастернак Петро 1 50
Парацук Микола 1.00
Іваико Зузанна 1.00
Іваико Михайло 1.00
Копач Ольга 1.00
Павлюх Марія 1.00

ВІДДІЛ 235.

Бр. св. Михаіла в Росфорд, Огайо.

Жертва з каси відділу...$11.00
Жертви від членів 52.50

Разом $63.50

Андриц Микола $1.25
Афтанас Йосиф 1.00
Андриц Іван 1.00
Андриць Андрій 1.25
Богаченко Іван 1.00
Батич Василь 1.00
Богаченко Василь 1.00
Бобак Іван 1.00
Бобак Леон 1.50
Бобак Дмитро 1.00
Бобак Йосиф 1.00
Бобак Павло 1.00
Цеплий Михайло 1.00
Данько Василь 1.00
Денко Михайло 1.00
Дідич Іван 1.00
Федчук Іван 1.00
Фдєьо Михайло 1.00
Гвоздь Семен 1.00
Іж Антоній 1.00
Крупяник Михайло 1.00
Копина Дмитро 1.00
Кушір Ігнатій 1.50
Кушір Николай 1.00
Кушнір Антін 1.00
Крупяник Іван 1.25
Кушнір Михайло 1.00
Паланичка Михайло 1.00
Проць Микола 1.00
Погорецький Лько 1.00
Теплий Михайло 1.00
Вайпер Михаіл 1.00
Вульчак Григорій 1.00
Завійський Максим 1.00
Проць Йосиф 1.00
Андриц Юрій 1.00
Андриц Михайло 1.00
Бобак Михайло 1.00
Цуп Микола 1.25
Добощ Іван 1.00
Копистинський Мих. 1.00
Кролицький Франко 1.00
Кушнір Павло 1.00
Поплавський Андрій 1.00
Масник Антін 1.00
Невойда Олекса 1.50
Теплий Павло 1.00
Холявка Василь 1.00
Теплий Іван 1.00
Андрин Микола 1.00

ВІДДІЛ 240.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Вен Вургіс, Па.

Жертва з каси відділу....$5.00
Жертви від членів 5.00

Разом $10.00

Шубак Дмитро $1.00
Вільха Стефан 1.00
Пацай Іван 1.00
Паховка Іван 1.00
Хухра Іван 1.00

ВІДДІЛ 243.

Бр. св. Арх. Михаіла в Вест Пуэмен, Илл.

Жертва з каси відділу...$50.00
Жертви від членів .....

Разом $50.00

ВІДДІЛ 248.

Тов. ім. Богдана Хмельницького в Котсвіл, Па.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від членів 14.00

Разом $39.00

Іванишін Іван $1.00
Кобилянський Теодор 1.00
Мик Михайло 1.00
Шило Василь 1.00
Задорожний Іван 1.00
Струш Войтко 1.00
Казюта Йосиф 1.00
Паховчишин Григорій 1.00
Маскула Марія 1.00
Мартинюк Петро 1.00
Зубко Антін 1.00
Сивозик Микола 1.00
Турчин Панько 1.00
Урбан Йосиф 1.00

ВІДДІЛ 255.

Бр. св. О. Николая в Вест Нютон, Па.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від членів .....

Разом $25.00

ВІДДІЛ 256.

Бр. св. Івана Хрестителя в Матітук, Л. Ай., Н. Й.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів 20.00

Разом $30.00

Пастирнак Захар $1.00
Стахів Николай 1.00
Навроцький Теодор 1.00
Демчук Роман 5.00
Корзун Павло 1.00
Махно Яків 1.00
Навроцька Ксеня 1.00
Худяк Магдалина 1.00
Худяк Николай 1.00
Дюк Михайло 1.00
Корзун Анна 1.00
Ломага Іван 1.00
Небор Михайло 1.00
Самотис Іван 1.00
о. Кінди Михайло 1.00
Самотис Анна 1.00

ВІДДІЛ 258.

Бр. Пресв. Богородиці в Міс Ракс, Па.

Жертва з каси відділу...$15.00
Жертви від членів 13.00

Разом $28.00

Автанас Николай $1.00
Афтанас Михайло 1.00
Деркач Антоній 1.00
Дубрівний Дмитро 1.00
Карпа Семько 1.00
Коляса Петро 1.00
Кріль Петро 1.00
Мудрик Петро 1.00
Мудрик Петро 1.00
Петровський Стефан 1.00
Троян Михайло 1.00
Шпак Михайло 1.00
Афтанас Андрій 1.00

ВІДДІЛ 261.

Бр. св. Йосафата в Фар Раковей, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$27.50
Жертви від членів 23.50

Разом $51.00

Дмитрів Василь $2.00
Кишенюк Йосиф 1.00
Микитин Іван 1.00
Чолій Василь 1.00
Шуст Дмитро 2.00
Дмитришин Дмитро 2.00
Гарматок Іван 1.00
Кузала Анна 1.00
Кужда Йосиф 1.00
Жук Петро 50
Качук Олекса 1.00
Родий Антін 50
Довгий Павло 50
Деркач Павло 50
Іванов Петро 50
Войташик Іван 50
Болак Іван 50
Кулаков Бени 50
Боднарчук Яків 50
Александрович А. 50
Пошталюк Максим 50
Маруичук Марія 50
Вальч Марія 50
Стидий Марія 50
Клуш Дмитро 50
Парпон Роман 50
Іголи Василь 50
Енаска Френк 25
Кишинюк Мих. 25
Чечиль Дора 25
Надурак Мина 25
Кабрик Адам 25
Воробець Іван 25
Воробець Микола 25
Незнаний Мих. 25

ВІДДІЛ 264.

Бр. Трех Святителів в Нютон Фалс, Огайо.

Жертва з каси відділу...$ —
Жертви від членів 6.00

Разом $6.00

Бенько Павло $1.00
Дикий Савка 1.00
Палашин Роман 1.00
Ромасік Григорій 1.00
Тимчак Петро 1.00
Двуліт Теодор 1.00

ВІДДІЛ 265.

Тов. ім. Богдана Хмельницького в Майнерсвил, Па.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів 17.50

Разом $27.50

Гузела Стефан $1.00
Гузела Іван 1.00
Кощобка Йосиф 1.00
Кощобка Текля 1.00
Мартиюк Стефан 1.00
Мацюжак Іван 1.00
Мацюжак Катерина 1.00
Надич Василь 1.00
Пташинська Марія 1.00
Пташинський Теодор 1.00
Самець Олекса 1.00
Сорокач Михайло 50
Сорокач Анна 1.00
Самець Марія 1.00
Табака Михайло 1.00
Стичишин Микола 1.00
Задорожний Василь 1.00
Николин Павло 1.00

ВІДДІЛ 266.

Тов. ім. Івана Франка в Амстердам, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$15.00
Жертви від членів 32.00

Разом $47.00

Бродський Василь $1.00
Бродська Анастазія 1.00
Макаровська Анастазія .. 1.00
Мостовик Стефан 1.00
Петльований Іван 1.00
Тарновський Мих. 1.00
Бабяк Гнат 1.00
Бабяк Катерина 1.00
Базарницький Осип 1.00
Водак Данило 1.00
Дух Іван 1.00
Грицай Юрій 1.00
Гарбузінський Антін 1.00
Федишин Стефан 1.00
Коропіта Михайло 1.00
Комарницький Стефан ... 1.00
Калитин Олекса 1.00
Михалюк Василь 1.00
Михальчишин Іван 1.00
Матулинський Даниіл 1.00
Макаровський Іван 1.00
Медвідь Григорій 1.00
Михалюк Анна 1.00
Підлиський Петро 1.00
Рекуник Семен 1.00
Ружицький Микола 1.00
Сюрко Теодор 1.00
Сюрко Анастазія 1.00
Відьчинський Никола 1.00
Вітковський Тома 1.00
Вовнянка Василь 1.00
Шижек Теодор 1.00

ВІДДІЛ 269.

Тов. ім. Івана Франка в Рачестер, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів 24.00

Разом $34.00

Бомбуровський Йосиф ..$1.00
Бойко Тарас 1.00
Мудрик Михайло 1.00
Мудрик Іван 1.00
Нарівний Теодор 1.00
Полянський Михайло 1.00
Рудий Дмитро 1.00
Рудий Марія 1.00
Соколовська Катерина ... 1.00
Соколовський Стефан ... 2.00
Швець Марія 1.00
Бамбуровська Марія 1.00
Білоус Василь 1.00
Балацький Дмитро 1.00
Кик Василь 2.00
Куший Теодор 1.00
Лазорко Анна 1.00
Паньчишин Анна 1.00
Рудий Іван 1.50
Руда Анеля 1.50
Швець Василь 1.00

ВІДДІЛ 271.

Тов. ім. Івана Франка в Елмайра, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів .....

Разом $10.00

ВІДДІЛ 274.

Бр. св. Петра і Павла в Янгставн, Огайо.

Жертва з каси відділу...$10.00
Жертви від членів 70.00

Разом $80.00

Боберський Олекса $1.00
Бодак Михайло 1.00
Боровіцький Дмитро 1.00
Вебрак Самуіл 1.00
Цебрик Марія 1.00
Цицик Єлисавета 1.00
Цицик Стефан 1.00
Цицик Анна 1.00
Цебак Петро 1.00
Дирко Петро 1.00
Федина Николай 1.00
Гула Павло 2.00
Цицик Марія 1.00
Танущак Олекса 1.00
Капериє Іван 1.00
Кіхтан Луць (стар.) 1.00
Кіхтан Анна 1.00
Кіхтан Луць 1.00
Кіт Андрій 1.00
Кравець Андрій 1.00
Лопушанський Михайло .. 1.00
Лопушанський Михайло .. 1.00
Лопушанський Никола 1.00
Лопушанський Теодор 1.00
Лопушанська Анастазія .. 1.00
Лінинський Мих. 1.00
Макарець Теодор 1.00
Макар Николай 1.00
Максимич Лукаш 1.00
Макар Николай ст. 1.00
Мирдич Іван 1.00
Мирдич Анна 1.00
Павелко Андрій 1.00
Пашовин Николай 1.00
Павлечко Николай 1.00
Полянський Михайло 1.00
Павелко Михайло 1.00
Пусь Василь 1.00
Пусь Теодор 1.00
Павлечка Параскевія 1.00
Павелко Анастазія 1.00
Петричковнч Яків 1.00
Пипяк Василь 1.00
Середняцький Семен 1.00

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

БОРБА
Владек Збишко

ВІДОМИЙ ПОЛЬСЬКИЙ СИЛАЧ-ЧЕМПІОН, КОТРИЙ ПОЛОЖИВ ІВАНА ПІДДУБНОГО В ЛОС АНДЖЕЛЕС В 16 ХВИЛИНАХ,

буде боротись з

Александром Гаркавенком

ВЕЛИКИМ СИЛАЧОМ-ЧЕМПІОНОМ УКРАЇНИ.

В ПОНЕДІЛОК 22 ЛИСТОПАДА

В ARMORY HALL, НА 34-ТІЙ УЛ. І 4-ТА ЕВНЯ

ПОЗА НИХ БУДУТЬ БОРОТИСЬ ЩЕ ЧОТИРИ ІНШІ ПАРИ.

ПОЧАТОК О ГОД. 8.15. — ТИКЕТИ ВІД $1.10 В ГОРУ.

Каса отворена від 6-ої години.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

268-272

Синіджк Іван 1.00
Сухар Дмитро 1.00
Сухар Григорій 1.00
Синчишак Василь 1.00
Синчишак Петро 1.00
Синчишак Лько 1.00
Синіджк Михайло 1.00
Сенідяк Теодор 1.00
Синчишак Михайло 1.00
Сухар Микола 1.00
Сидоряк Стефан 1.00
Шляхтянчин Сімеон 1.00
Віщенцик Ція 1.00
Волощак Михайло 1.00
Волощак Іван 1.00
Кіхтан Михайло 1.00
Кузьма Лько 1.00
Волошановський Мик. 1.00
Мирдич Софія 1.00
Ганущак Марія 1.00
Кіхтан Параск. 1.00
Луцкевич Лукаш 1.00
Макар Франко 1.00
Волощак Татіяна 1.00
Когут Іван 1.00

ВІДДІЛ 275.

Тов. Дарахівщина в Джерзи Ситі, Н. Дж.

Жертва з каси відділу....$25.00
Жертви від членів .....

Разом $25.00

ВІДДІЛ 278.

Бр. св. Василія Великого в Вілкс Бери, Па.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від членів 22.00

Разом $47.00

Антонішак Іван $1.00
Гуменюк Йосиф 1.00
Головатий Андрій 1.00
Іванів Мих. (мол.) 1.00
Марич Федьо 1.00
Орловська Апольонія 1.00
Пестула Людвік 1.00
Попович Роман 1.00
Сава Стефан 1.00
Стець Матій 1.00
Сенюк Іван 1.00
Шпак Павло 1.00
Шванчак Николай 1.00
Гуменюк Анна 1.00
Пастула Людвіка 1.00
Турчин Семен 1.00
Антонішак Николай 1.00
Крохмалюк Йосиф 1.00
Сав Марія 1.00
Антонішак Катерина 1.00
Іванів Анна 1.00
Ярушинський Теодор 1.00

ВІДДІЛ 280.

Тов. Над Збруча в Скрентон, Па.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від членів 18.00

Разом $43.00

Черняк Павло $1.00
Бутинський Василь 1.00
Грещук Станислав 1.00
Гасай Петро 1.00
Іванус Дмитро 1.00
Ягелло Мартин 1.00
Ягелло Йосиф 1.00
Козуб Микола 2.00
Кишшевич Теодор 1.00
Майкер Собестиан 1.00
Насінник Микола 1.00
Олексишин Іван 1.00
Рудак Семен 1.00
Скалацький Григорій 1.00
Захарчук Василь 1.00
Зайко Михайло 1.00
Макитра Стефан 1.00

ВІДДІЛ 282.

Тов. Українська Січ в Сиракюз, Н. Й.

Жертва з каси відділу...$100.00
Жертви від членів .....

Разом $100.00

ВІДДІЛ 285.

Бр. св. Петра і Павла в Фарел, Па.

Жертва з каси відділу...$ 5.00
Жертви від членів 13.00

Разом $18.00

Найдущак Никола $1.00
Найдущак Агафія 1.00
Федорчик Василь 1.00
Федорчик Больвина 1.00
Гладьо Васько 1.00
Гладьо Марія 1.00
Герчак Йосиф 1.00
Коник Павло 1.00
Росцішевський Юстин 1.00
Шкафарик Петро 1.00
Забич Микола 1.00
Забич Анна 1.00
Коник Розалія 1.00

ВІДДІЛ 288.

Бр. св. Димитрія в Бетлегем, Па.

Жертва з каси відділу...$25.00
Жертви від членів 13.00

Разом $38.00

Білецький Михайло $2.00
Артимик Григорій 50
Гук Василь 1.00
Ільків Яким 1.00
Копчук Лука 1.00
Кіштан Петро 1.00
Малицький Іван 1.00
Музика Стефан 50
Савка Гнат 1.00
Віхоть Ілія 1.00
Гонтарик Василь 50
Демко Іван 1.00
Данилів Павло 1.00
Солотва Іван 50

ВІДДІЛ 290.

Сестр. Непорочного Зачаття Пресв. Діви Марії в Кортіс Бей, Мд.

Жертва з каси відділу...$20.00
Жтрви від членів 15.00

Разом $35.00

Бойко Зофія $1.00
Бартох Єлисавета 1.00
Будагазі Марія 1.00
Чачка-Зофія 1.00
Демчук Марія 1.00
Химяк Анна 1.00
Горняк Марія 1.00
Крушельницька Розалія .. 1.00
Кульчыцька Олена 1.00
Новаковська Михаліна ... 1.00
Сидомора Єлисавета 1.00
Шандровська Варв. 1.00
Валега Марія 1.00
Цілінська Емілія 1.00
Шиманська Пеляг. 1.00

(Дальше буде).

ТЕПЕР МОЖНА НАБУТИ

ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВЕРТЕП

СЦЕНІЧНИЙ ОБРАЗ НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ

ЦІНА 10 ЦЕНТІВ.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОКЛИК

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН МЕДИН, ПОВІТ ЗБАРАЖ.

Вже проминуло кілька місяців, як наші нам дорогі Мединщани відозвалися до нас о поміч через українські часописи в Америці. Просьба була звернена до нас, щоб ми їм помогли збудувати народний дім, „Читальню", без котрої ім так тяжко вести народну роботу. Хоч просьба була сердечна і заслуговала на повну піддержку з грошевого боку — то видно, що вона таки не зробила жадного вражіння на тих Мединщан, бо ніхто не то доляром, а ле і словечком не відозвався.

Ми не відчули їхньої потреби. А є нас тут близько одної сотки. Є між нами старі патріоти та радикали, котрі вели колись перід в Збаражщині. Тільки би кинути по 5—10 долярів, і дім був би готовий, — Так бути не може. Ми мусимо відозватися і дати поміч.

Грощі висилайте на руки о. Онуфрія Захаркова в Медині, котрий есть головою Комітету будови, або на мої руки: Іван Вербицький, 1602 Newport Av., Northampton, Pa., а я всі зібрані грощі вишлю на призначену ціль, а імена жертводавців будуть оголошені в часописи. — До цего часу зложили: Петро Луків $10.00, •Стефан Смоляк $10.00, Іван Вербицький $25.00. (До збирання жертв я є уповажнений від Мединської громади.

Іван Вербицький.

ХАРТИ.

Знає собі порадити.

Міщух (до селянина): Ну так, ваш соніший годинник може бути добрий. Але що ви робите в ноні, як хочете знати котра година?

Селянин: Беремо ліхтарню зі стайні і світимо нею, то бачимо годинник.

—o—

Господиня (до кухарки, що шукає служби): Як довго ви вже на службі?

Кухарка: Пять літ.

Господиня: А маєте добрі свідоцтва?

Кухарка: О, маю! Можу їх пані предложити щось пятнайцять.

—o—

Дух часу.

Вона: Щож я тепер вдію, що ти загубив мою торбинку?

Він: Ну, то ще нічого такого страшного!

Вона: Якжеж ні? Таж у торбоці були всі мої убрання!

—o—

— Я маю стільки довгів, що мені не лишається ніщо инше, як оженитися з богатою дівчиною або застрілитися.

— То ліпше насамперед ожениться, а застрілитися можете ще й потому.

—o—

Кишеньковий злодій (до товариша): Чи дійсно увільнили тебе?

— Так. Мій адвокат здібний чоловік. Він виголосив таку гарну промову, що переконав суддів про мою невинність. Тому й жаль мені було його трохи, як він після розправи подав мені руку, а я стягнув йому з пальця перстінь із брилянтом.

—o—

Двобій.

А.: Знаєш, учора мало що не прийшло до двобою між мною й Іванівським.

Б.: Мало що? Як то?

А.: Він ударив мене в лице і назвав мене дурнем, а як би я так був визвав його на двобій?

—o—

Нагаяч (на коней кричить): Ай! Пане графе, ви знову постріділи мене!

Граф: Вже сам не знаю, що то за дех! Скільки разів цілюю на заяця, все вцілюю у вас. Тепер вимірю до вас, то може вже поцілю заяця.

—o—

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

РОДИНА потребує сейчас женщини або дівчини до чотирилітньої дитини, давати позір від одинайцятої години рано до семої вечір. Пять днів на тиждень, субота і неділя вільна. Голоситися:

APART. 54,
334 E. 68th Street, New York, N. Y. 267-73

КРАЯНИ З ІСЕЛА ЖУЛИЧ, хтобі з Вас хотів купити доле в старім краю, чисте, податок плачений, нема довгів, прошу, інтересуючих голоситися на нижшую адресу:

ПЕТРО ЧУЧМАН,
1320 — 2. St., N.E. Minneapolis, Minn. 271-2

ПОШУКУЮ старшої женщини до двоїх дітий, платня після умови. Голоситися до:

JOSEPH ŁYTWYN,
R. F. D. 1, Box 46, Moosup, Conn.
Telephone 49—15 272-3

ПОЗІР! ПОЗІР!
Тільки що отрималисьмо
БРИНДЗЮ
з краю. Продаємо 5 кільо $5.25, 10 кільо $10.25. До шпорця даємо 20 оцет. Найліпше присилати гроші наперед до С. О. D. Голоситися: 270

GEO. MYCHUDA,
1529 Newport Ave., Northampton, Pa.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемпованої річи. Пишіть по каталіог до:

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

КОЛИ ХОЧЕТЕ БУТИ ЗНАМЕНИТИМ МАТІ-КОМ, знати магічні таїнства, від яких здоровля і воно ви родилися, яке чекає нас щасте, пришліть $1.00 на Астрономічний гороскоп і напишіть день, місяць і котрім ви родилися, до:

IDEAL MAIL ORDER HOUSE,
801 — 45th Street, Brooklyn, N. Y.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається перегладанием абстракти; виготовляє контракти купна і продажі; переправджує спадкові справи; полагоджує старокравні, патентові і проч справи. 191—

ПОТРІБНО 150 ОХОЧИХ ЛЮДЕЙ
що хотять научитися Англійської Мови там, де наука піде найлішше, найтаньше і найскорше.

Ніде, о скільо я менї відомо, не отримаєте так доброї, докладної і совісної помочи в науці Анг. Мови, яку я Вам бажаю дати і дам. Я не посилаю Вам вязанку задрукованого паперу за 5 чи 10 доларів, котрого ви ніколи школи і вже збуся всего обовязку, а Ви робіть собі, що хочете. Ні. Я пообіцяю Вам від початку до кінця. Я доложу всіх старань, щоб Ви з моєї помочи научилися і обильно скористали. Отримаєте від мене то, чого Ви дійсно бажаєте, шукаєте, а не найшли. Моя ціна мала, пристугна для кождого, що дійсно хоче учитися. Голосіть ся всі, що маєте правдиву охоту і змобіцно до науки, що хочете уступити найбільший тягар і недогоду, яка зягає Вам дорогу до красших обставин життя. Так, Ви потребуєте знати англійську мову — повинні знати свій язик. Не зволікайте! Тепер найліпша нагода і пора до науки. 247-49

JOHN I. KUDLA,
P. O. Box 6795 — N. P. Sta.,
PHILADELPHIA, PA.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1927

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 різнородних календарів на 1927 рік. Календарієм дружований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за долара.

Шторинкам, агентам і для тих, що хотять занятися продажою календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попередньою надісланием $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щоб могли оглянути, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 239—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ЮЛІЯ ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЛА, ХРЕСТИНИ І ВСЯКО ДРУГІ ЗАБАВИ.

180 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2566

„ЦАРІЦЯ"
ПОВІСТЬ
ВІДОМОЇ ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна 60 ц.
Можна набрати в Книгарні „Свобода"
„SVOBODA"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.